

Delårsrapport augusti 2024 - Nämnder och styrelser

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen.....	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling...	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	8
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	8
2.2.1	Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.	8
2.2.2	Segregationen i Göteborg ska brytas.	9
2.2.3	Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.	10
2.2.4	Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.....	11
2.2.5	Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.....	11
2.2.6	Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.	12
2.2.7	Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.	12
3	Övrig uppföljning till kommunledningen.....	14
3.1	Väsentliga personalförhållanden.....	14
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv (nämnder)	14
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	15
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning - Uppföljning av Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024- 2026.....	16
3.2	Ekonomisk uppföljning	17
3.2.1	Resultatredovisning i sammandrag - nämnder	17
3.2.2	Utfall till och med perioden	17
3.2.3	Prognos.....	17
3.2.4	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	18
3.3	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag	19
3.3.1	Uppföljning avtalssamverkan.....	19
4	Styrinformation till nämnden.....	20
4.1	Information.....	20

4.2	Ekonomisk lägesrapport augusti	20
5	Redovisning av nämndens uppdrag	23
5.1	Fördjupad information om KF/KS uppdrag	23
5.2	Uppföljning av KF/KS uppdrag.....	23
5.3	Uppföljning av nämndens uppdrag	29

1 Sammanfattning

Enligt skollagen (kap 8 §14) ska kommunen erbjuda förskola inom fyra månader, vilket kommunen för perioden har uppfyllt.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budgetmål bedöms förskolenämndens verksamhet överlag utvecklas åt rätt håll. Pågående insatser kopplat till målen förväntas bidra till stadens måluppfyllelse både i ett kortsiktigt och ett långsiktigt perspektiv.

Utifrån ett HR-perspektiv är bedömningen att grunduppdraget kan genomföras på kort och lång sikt. Det finns dock utmaningar för nämnden. Utmaningarna är framför allt kopplade till sjukfrånvaro, arbetsmiljö, chefers förutsättningar samt kompetensförsörjning på längre sikt.

Under året har verksamheten arbetat med anpassnings- och effektiviseringsåtgärder för att möta det minskande barnantalet och en högre kostnadsnivå.

Verksamheten har i samband med anpassnings- och effektiviseringsarbetet prioriterat att behålla utbildad personal. Samlat har andelen förskollärare och barnskötare ökat från 86,8 procent i oktober 2023 till 87,7 procent i maj 2024.

Den totala personalvolymen har minskat med 8,3 procent i jämförelse med samma period från föregående år. I första hand förklaras minskningen av att verksamheten minskat nyttjandet av timvikarier samt avslutat tidsbegränsade anställningar.

En effekt av effektiviseringsarbetet är att antalet barn per heltidsanställd har ökat. I relation till samma period föregående år har antalet barn per heltid ökat med 0,4 barn. Till hösten förväntas en mindre skillnad mot föregående år.

Till och med augusti redovisar nämnden ett överskott om 104,7 miljoner kronor. Överskottet förklaras i första hand av tilläggsbudgeten som nämnden tilldelades i mars. Utifrån ursprunglig budget för 2024 hade verksamheten planerat att hantera stor del av obalansen under hösten. Tilläggsbudgeten kommer i huvudsak att gå till att minska behovet av fortsatta åtgärder i verksamheten.

På helår innebär tillskottet från kommunfullmäktige att nämnden har en budget i balans för 2024. Enligt stadens befolkningsprognos 2024 kommer dock antalet barn i åldersgrupp 1 till 5 år fortsätta att minska de kommande åren. Det innebär att nämnden fortsatt kommer behöva genomföra anpassningar i verksamheten. Det kommer också finnas ett behov av vidare effektivisering i verksamheten på grund av att större andel av budgeten kommer gå till lokalkostnader framöver.

En viktig förutsättning för att kunna möta de framtida ekonomiska utmaningarna är att verksamheten fortsätter att utveckla arbetet med strategisk personalplanering. Det är också av vikt att anpassningsarbetet påbörjas i tid. Verksamheten har startat arbetet med att se över organisationen inför 2025. Anpassnings- och effektiviseringsarbetet kan bidra till verksamhetens arbete med att säkerställa rätt kompetens på rätt plats i organisationen. Inriktningen i arbetet kommer fortsatt att vara att prioritera kompetens samt tillsvidareanställd personal.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

För perioden har samtliga barn erbjudits plats inom fyra månader enligt skollagens krav (kap 8 §14).

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver verksamhetens utveckling

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall perioden 2024	Prognos helår 2024
Andel barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen (%)	84,1	85,6	75,0	85,7
Antal barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen	29 444	29 589	30 910	29 411
-varav i pedagogisk omsorg	393	335	345	325
Andel barn 3-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen (%)	95,3	95,5	95,3	95,7
Antal barn 3-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen	18 845	18 720	18 925	18 969
Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i kommunal verksamhet (%)	82,8	83,2	83,2	83,2
Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i fristående verksamhet (%)	17,2	16,8	16,8	16,8
Andel förskollärare (%)	37,4	37,4	37,5	37,5
Antal barn per heltid	4,8	5,0	5,6	5,3

Fotnot: Andel barn 1-5 år inskrivna i verksamhet av befolkningen avser oktober respektive år utfall perioden maj. Antal barn i verksamhet i befolkningen avser medelvärde mars/oktober helår och utfall maj oavsett regi. I utfall perioden antal barn 1-5 (6) år ingår även placerade barn som fyller 6 år under året vilka börjat i förskoleklass i augusti. Andel barn 1-5 år boende i Göteborg inskrivna i kommunal/fristående verksamhet avser genomsnitt mars/oktober utfall maj. Andelen förskollärare och antalet barn per heltid avser maj och är beräknad på faktisk tjänstgöringsgrad, uppgifter från Skolverket (legitimation), Nekksus och IST Analys och avser viss- och tillsvidare anställd pedagogisk- resurs/stödpersonal enligt SCB:s definition dit måttet rapporteras i oktober varje år. I uppgiften om antalet barn ingår även barn med skyddad adress.

Antal respektive andel barn i verksamheten

Antalet barn i verksamheten beräknas minska under 2024. Minskningen sker i åldrarna 1 till 2 år, vilket beror på den senaste befolkningsutvecklingen i Göteborg med färre antal födda barn. Andelen barn av befolkningen som är inskrivna i verksamheten förväntas däremot öka.

Att utfallet för mätperioden (maj 2024) är högre jämfört med tidigare år beror på att antalet barn i verksamheten är högre under våren än i december då utfallet för helåret mäts.

För den aktuella perioden är andelen barn av befolkningen (1 till 5 år) som är inskrivna i verksamheten 75 procent, vilket är lägre än vad prognosen för helåret 2024 anger. Skillnaden mellan resultatet för perioden och prognosen för helåret förklaras med att antalet inskrivna barn ökar löpande under hösten. Andelen inskrivna 1- och 2-åringar ökar successivt under året i takt med att barnen i årskullen blir äldre. Andelen barn 3 till 5 år som är inskrivna i verksamheten är 95,3 procent för perioden och förväntas för helåret 2024 bli något högre jämfört med 2023. Ökningen förklaras av att det prognostiseras bli fler barn i befolkningen som fyller 3 år under året.

Antal barn per heltid

Det finns en naturlig säsongsvariation kopplat till måttet antal barn per heltid. Det är alltid fler barn i verksamheten under våren innan 6-åringarna går över till grundskoleverksamhet till hösten.

För perioden (maj 2024) har antalet barn per heltid ökat med 0,4 barn jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen är en följd av det effektiviseringsarbete som verksamheten genomfört.

Även enligt prognos helår (oktober 2024) kommer det vara fler barn per heltid jämfört mot 2023. Skillnaden mot föregående år förväntas dock bli mindre än i perioden.

Andel förskollärare

För perioden har andelen förskollärare ökat med 0,1 procentenhet i jämförelse mot 2023. Ökningen förklaras av att det omställningsarbete som pågått under 2024 främst berört andra yrkesgrupper, vilket inneburit att andelen förskollärare av den totala personalvolymen har ökat.

Verksamhetens inriktning för pågående och fortsatt omställningsarbete är att öka andel förskollärare över tid. Prognos på helår är dock svårt att bedöma i nuläget och prognos helår är därför i enlighet med utfall.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	Utfall perioden jämfört med samma period föregående år	Prognos helår jämfört med helår föregående år
Utveckling antal barn i egen förskoleverksamhet (%)	-1,0	-0,7
Personalvolymutveckling (%)	-8,3	-5,4
Nettokostnadsutveckling (%)	0,6	4,4

Fotnot: Antal barn i egen förskoleverksamhet avser maj.

Arbetet med anpassnings- och effektiviseringsåtgärder för att möta det minskande

barnantalet och en högre kostnadsnivå har fortsatt i verksamheten. Effekten av arbetet syns bland annat på måtten personalvolymsutveckling samt antal barn per heltid. I jämförelse med samma period föregående år har personalvolymen minskat med 8,3 procent och antal barn per heltid har ökat från 5,2 till 5,6.

Verksamheten kommer använda den tilläggsbudget som nämnden tilldelats under hösten. Utifrån ursprunglig budgetram för 2024 hade verksamheten för att nå en budget i balans planerat en omfattande personalvolymminskning till hösten. Tilläggsbudgeten kommer i första hand att användas för att minska behovet av fortsatta åtgärder till hösten. Verksamheten kommer också att använda en del av tillskottet till insatser riktade till barn i behov av särskilt stöd samt personalförstärkningar.

Det är viktigt att verksamheten framöver följer konsekvenserna av anpassnings- och effektiviseringsarbetet. Bedömningen är dock att en vidare utvärdering av konsekvenserna i verksamheten bör vänta tills nämnden har en bättre helhetsbild vid utgången av 2024.

Nedan återfinns en fördjupad analys utifrån måtten i tabellen avseende volym-, intäcks- och kostnadsutveckling.

Antal barn i egen förskoleverksamhet

Göteborgs Stads befolkningsprognos för 2024 visar fortsatt en befolkningsminskning i åldersgruppen 1 till 5 år. Enligt prognosen 2024 minskar befolkningen i åldersgruppen med 438 barn mellan 2023 och 2024.

Stadens prognos från 2024 indikerar dock en mindre befolkningsminskning i åldersgruppen än vad prognosen från 2023 visade. Enligt utfallet är det den fristående verksamheten som har fått något fler barn än vad förvaltningen hade beräknat. Antal barn i egen förskoleverksamhet ligger fortfarande i linje med den minskning som budgeteras. Även prognos helår är i linje med den budgeterade utvecklingen.

Personalvolym

Personalvolymen fortsätter att minska och motsvarar -8,3 procent till och med augusti. Verksamheten har fortsatt varit restriktiva med att ta in timvikarier och fortsatt arbetet med att avsluta tidsbegränsade anställningar. Till och med augusti syns också en effekt av verksamheternas interna omställningsarbete, då även arbetad tid utförd av tillsvidareanställd personal har minskat.

Eftersom verksamheten nyttjar tilläggsbudgeten först till hösten prognostiseras en lägre personalvolymminskning på helår än i perioden.

Att anpassnings- och omställningsarbetet i verksamheten påbörjades redan under hösten 2023 bidrar också till skillnaden mellan prognos helår och utfallet i perioden då det är mindre differens mot föregående år under hösten.

Nettokostnad

Vid delårsrapporten i mars lämnade nämnden en prognos avseende nettokostnadsutvecklingen på helår om 3,8 procent.

Den högre prognos som nämnden lämnar för augusti om 4,4 procent beror på det tillskott som nämnden fick i maj för låglönesatsning, stärkt klimatanpassning och ersättning måltider, vilket möjliggör en högre kostnadsnivå. Prognosen från augusti motsvarar den nettokostnadsutveckling som nämndens ram efter beslut om kompletteringsbudget maj tillåter.

Att nettokostnadsutvecklingen förväntas vara högre på helår än utfallet i perioden förklaras av att verksamheten kommer nyttja tilläggsbudgeten först till hösten.

I övrigt kvarstår nämndens slutsatser från föregående rapportering i mars där nämnden bland annat lyfte generella indexuppräknings, höjt PO-pålägg samt ökade lokalkostnader som främsta orsaker till att nettokostnaderna ökar trots att antalet barn och personalvolymen minskar.

Slutsatsen att skillnaden mellan periodens utfall och helårsprognosen delvis beror på att omställningsarbetet började redan hösten 2023, står fast.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

<i>Orsak till att avvikelsen uppstått</i>
<i>Konsekvenser för de verksamheten är till för</i>
<i>Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer</i>
<i>Ekonomiska konsekvenser</i>
<i>Vidtagna åtgärder</i>

Fotnot: Förvaltningen har vid delåret inga väsentliga avvikelser att rapportera i förhållande till nämndens planering.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad där alla invånare ges inflytande och möjlighet till delaktighet.

Förskolenämnden omhändertar målet genom att arbete med huvudmannens kvalitetsarbete, lärmiljöer samt tidiga insatser prioriteras under 2024.

Huvudmannens kvalitetsarbete

Arbete pågår med att utveckla och förtydliga systematiken för planering och uppföljning på flera nivåer. Detta är ett långsiktigt och flerårigt arbete med syfte att rikta resurser och att vidta åtgärder för att säkerställa en jämlik kvalitet på utbildningen.

Lärmiljöer

Genom ett kontinuerligt arbete med att utveckla tillgängliga, ändamålsenliga och trygga lärmiljöer ska alla barn ha möjlighet att ta del av utbildning och undervisning oavsett funktionalitet, utomhus som inomhus. Arbetet följs upp inom det systematiska kvalitetsarbetet genom skriftliga analyser, kvalitetsdialoger och rektorers återkommande bedömningar av lärmiljöernas kvalitet per förskola.

Flertalet av rektorerna har vid senaste bedömningen uttryckt att förskolorna har en god eller mycket god lärandemiljö. Ett fåtal har bedömt en mindre god kvalitet, där riktade långsiktiga insatser förväntas ge resultat över tid.

Förvaltningen har genomfört och påbörjat ytterligare åtgärder för att förbättra ändamålsenligheten i både befintliga och framtida lokaler.

Tidiga insatser

Förvaltningen fortsätter arbeta med främjande och förebyggande insatser med olika samverkansparter för att bidra till trygga uppväxtvillkor och kompensera för skillnader mellan barns olika förutsättningar. Genom samverkan med externa parter riktas insatser som stöd i förskolornas kvalitetsarbete.

Nämnden bidrar till viss måluppfyllelse för aktuellt KF-mål genom ovan prioriteringar. Arbetet med riktade insatser och resurser förväntas framför allt bidra till ökad måluppfyllelse i ett långsiktigt perspektiv.

Nämndens omhändertagande av målet sker också via det arbete som förvaltningen gör kopplat till Göteborgs Stads brottsförebyggande och trygghetsskapande program och handlingsplanerna kopplade till programmet.

Förvaltningen har under 2024 påbörjat en systematisk implementering av Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program och de tillhörande handlingsplanerna.

2.2.2 Segregationen i Göteborg ska brytas.

Förskolenämnden omhändertar målet genom följande prioritering 2024:

Uppsökande verksamhet

Förvaltningen vidareutvecklar sina arbetssätt för att få fler barn att delta i förskola. Genom befintliga samverkansformer och nya arenor når förvaltningen fler vårdnadshavare.

Utbildad personal

Förvaltningen fortsätter arbetet med kompetenshöjande utbildningsinsatser för befintlig personal. Förvaltningen har börjat anpassa stöd för medarbetare och chefer i socioekonomiskt utsatta områden.

Språkutveckling

Satsningar för att förstärka barns språkutveckling riktas till de förskolor som har störst behov. Projekt pågår med att samordna språkutvecklande insatser för både personal och barn.

Tidiga insatser

Förvaltningen fortsätter arbeta med främjande och förebyggande insatser med olika samverkansparter för att motverka utanförskap och främja integration. Genom samverkan med externa parter riktas insatser som stöd i förskolornas kvalitetsarbete. Detta har skett bland annat i form av utbildningsinsatser för personal och vårdnadshavare i samverkan med Regionalt stödcentrum heder samt socialtjänst.

Måluppfyllelsen för stadens ambitionsnivå är beroende av samverkan mellan olika förvaltningar och externa aktörer.

Förskoleförvaltningen tar ansvar på flera nivåer genom prioriterade insatser och långsiktigt arbete.

Nämndens omhändertagande av målet sker också via det arbete som förvaltningen gör kopplat till Göteborgs Stads brottsförebyggande och trygghetsskapande program och handlingsplanerna kopplade till programmet.

Förvaltningen har under 2024 påbörjat en systematisk implementering av Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program och de tillhörande handlingsplanerna.

2.2.3 Göteborg ska klara kompetensförsörjningen.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens arbete utifrån framtagna plan för kompetensförsörjning.

Förvaltningen har i sin kompetensförsörjningsplan identifierat sex strategier som är viktiga för att möta verksamhetens utmaningar idag och kommande år. Strategierna handlar om att stärka ledarskapet, förlänga arbetslivet, stödja medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet, använda kompetensen rätt och att rekrytera bredare.

Utifrån strategierna i kompetensförsörjningsplanen har förvaltningen bland annat:

- Påbörjat insatser för att stärka ledarskapet genom arbete med en chefs- och ledarutvecklingsplattform, ny ledningsorganisation samt introduktionsprogram för chefer.
- Utvecklat mentorsorganisation bland annat för att ta tillvara erfarenhet och kompetens hos äldre medarbetare.
- Pågående kompetenshöjande utbildningar i svenska språket för befintlig personal, särskilt anpassade för medarbetare och chefer i socioekonomiskt utsatta områden.
- Utifrån genomförd chefskopet-undersökning från 2023 fortsatt med förbättrings- och utvecklingsarbete för att stärka chefers förutsättningar.

Vidare har verksamheten haft särskilt fokus på att behålla utbildade medarbetare i det anpassningsarbete av personalorganisationen som genomförs under året. Bedömningen är att nämnden har bidragit till måluppfyllelsen genom detta arbete då andelen utbildad personal har ökat i relation till föregående år. Samlat har andelen förskollärare och barnskötare ökat från 86,8 procent i oktober 2023 till 87,7 procent i maj 2024. Specifikt har andelen förskollärare ökat från 37,4 procent till 37,5 procent och andelen barnskötare har stigit från 49,4 procent till 50,2 procent.

Stadens befolkningsprognos visar att antalet barn i förskoleålder kommer fortsätta minska de kommande åren. Det innebär att verksamheten fortsatt kommer att behöva anpassa personalorganisation i takt med det förändrade behovet. Anpassningsarbetet kan bidra till förvaltningens arbete med att säkerställa rätt kompetens på rätt plats i organisationen. Inriktningen i arbetet är att prioritera kompetens samt tillsvidareanställd personal och att minska andelen utbildade samt tim- och visstidsanställda. Därmed kommer nämnden fortsatt att bidra till måluppfyllelsen genom detta arbete.

Förvaltningen har även stort fokus på arbetsmiljöarbete. Hög sjukfrånvaro är fortfarande en utmaning för verksamheten. Förvaltningen har därför tagit fram en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 med utvecklade arbetssätt och åtgärder som ingående delar. Inom detta område krävs det ett fortsatt arbete för att bidra till vidare måluppfyllelse för aktuellt KF-mål.

2.2.4 Göteborg ska byggas ihop till en grön och levande stad utan bostadsbrist.

Enligt förskolenämndens verksamhetsplan omhändertas målet genom:

Lokalförsörjning

Skapa förutsättningar för gröna ytor i utemiljön via stadsplanering i ett tidigt skede, genom samverkan inom staden.

Utemiljöer

Åtgärder som främjar biologisk mångfald ska genomföras, exempelvis genom krav vid inköp och vid utformning av utemiljöer tillsammans med stadsfastighetsförvaltningen.

Då målet endast berör nämnden i begränsad omfattning har det inte upprättats några delmål kopplat till målet. Nämndens miljöplan innehåller dock en inriktning om att förvaltningen ska arbeta med biologisk mångfald inom ramen för fastighetsprocessen. Implementering av miljöplan i fastighetsprocessen pågår. Vidare har förvaltningen varit involverad i stadens arbete med att ta fram nyckeltal för friytor vilket skapar förutsättningar för att arbeta med grönytor i utemiljön.

2.2.5 Göteborg ska vara ledande i klimatomställningen och ha en hög biologisk mångfald.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens systematiska arbete utifrån framtagna miljöplan i vilken Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 samt Göteborgs Stads avfallsplan är införlivade. Under 2024 är följande i fokus:

Minska avfall

Förvaltningens avfall ska både förebyggas och hanteras på rätt sätt genom effektivt arbete med källsortering i vardagen och genom att hitta lösningar för att förhindra att avfall uppstår.

Återbruk

Förvaltningen ska återbruka och öka livslängden på möbler, material och utrustning. Hela organisationen är med och skapar förutsättningar för samt bidrar till återbruk.

Hållbar mat

Förvaltningen väljer hållbara livsmedel som har begränsad klimatpåverkan. Här inkluderas ekologiska och säsongsbetonade livsmedel. Mat som köps in vid konferenser, möten och firanden är vegetarisk. Arbete med att minska matsvinn pågår i samtliga led.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med implementering av miljöplanen. Bland annat har det tagits ett omtag gällande arbetet med matsvinn. Förvaltningen har också påbörjat arbetet med att ta fram en process för återbruk, tagit fram en avfallsrutin samt genomfört en avfallskartläggning.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen för aktuellt KF-mål genom implementeringen av miljöplanen och dess miljömål då de bidrar till minskad klimatpåverkan. I nuläget är det svårt att bedöma effekten av insatserna som hittills genomförts då uppföljning av nyckeltalen kopplat till målen i miljöplanen sker på årsbasis.

Nyckeltalen kommer följas upp i samband med årsrapporten.

2.2.6 Göteborgs Stad ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov.

Förskolenämnden omhändertar målet genom uppsatta delmål för 2024 som förväntas leda till ökad måluppfyllelse. I detta ingår att erbjuda barn som bor och vistas en längre tid i Göteborg plats på förskola i rätt geografiskt område samt en effektivare resursanvändning för att möta göteborgarnas behov.

Nedan återfinns en beskrivning över förvaltningens arbete med de uppsatta delmålen:

Förvaltningen har en tydlig och ändamålsenlig process för att säkra platstillgången

Under den aktuella perioden har ett arbete med utökad samverkan och gemensam förståelse inom förvaltningen för processen säkra platstillgången prioriterats. Ett arbete med att utveckla uppföljningen och hanteringen av avvikelser gällande platstillgången har också påbörjats. Arbetet kommer att fortgå under hösten 2024 och förväntas bland annat leda till att plats på förskola kan erbjudas i rätt geografiskt område i större utsträckning än tidigare.

Förvaltningen har en ändamålsenlig och resurseffektiv lokalförsörjning

För att nå en mer ändamålsenlig och resurseffektiv lokalförsörjning har förskoleförvaltningen under våren 2024 definierat vilka planeringsområden som ska tillämpas vid bedömning av lokalbehov. Vidare har förvaltningen påbörjat flera insatser i syfte att minska framtida lokalkostnader. Dessa åtgärder förväntas leda till en mer effektiv resursanvändning.

Digitalisering bidrar till effektivisering av processer och minskad administration

Förvaltningen har påbörjat flera initiativ som finns i digitaliseringsplanen för att effektivisera processer och minska administrationen. Det pågår även ett större arbete med att utreda hur AI kan minska administrationen. Insatserna förväntas leda till minskad administration som i sin tur leder till en effektivare resursanvändning.

Förvaltningen ska utveckla uppföljningsarbetet för att säkerställa en god resursanvändning

Under våren 2024 har statistikverktyget Qlik implementerats för förenklad uppföljning av nyckeltal och utfall på samtliga nivåer. Arbetet med detta kommer att utvecklas ytterligare under hösten 2024.

Under året 2024 har förvaltningen genomfört en organisationsförändring som förväntas leda till en förbättring av förvaltningens arbete med planerings- och uppföljningsprocessen. Ett utvecklat uppföljningsarbete förväntas öka möjligheterna till att vidta åtgärder för en förbättrad resursanvändning.

2.2.7 Göteborgs Stad ska ge sina anställda en bra arbetsmiljö och goda arbetsvillkor.

Förskolenämnden omhändertar målet genom förvaltningens arbete kopplat till ny strategi för hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 samt kopplat

till förvaltningens kompetensförsörjningsplan där arbetsmiljö och arbetsvillkor ingår som centrala delar.

Förvaltningens kompetensförsörjningsplan innehåller ett brett spektrum av åtgärder. Pågående delar är exempelvis kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare inom språkutveckling samt utveckling av en chefs- och ledarutvecklingsplattform för att stärka våra chefer och ledare i sitt uppdrag.

Utgångspunkten för förvaltningens arbete kopplat till arbetsmiljö är att tidigt fånga upp risker för ohälsa, synliggöra positiva arbetsmiljöfaktorer, säkra upp det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbeta med aktiva åtgärder. För ytterligare fokus på frågan har en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro 2024–2026 med utvecklade arbetssätt och åtgärder som ingående delar arbetats fram under våren. Implementering sker under hösten 2024. Verksamheten ser att det omfattande arbetet med anpassnings- och effektiviseringsåtgärder har påverkat förutsättningarna för arbetet med att sänka sjukfrånvaron samt förbättra arbetsmiljön. I jämförelse mot samma period föregående år har den totala sjukfrånvaron ökat från 10,1 procent till 10,6 procent. Det är sjukfrånvaron från 15 dagar som har ökat med 0,7 procentenheter. Sjukfrånvaron 1 till 14 dagar har minskat med 0,2 procentenheter. Utifrån att sjukfrånvaron fortsatt är hög i verksamheten är bedömningen därmed att nämnden ännu inte bidragit till måluppfyllelsen för målet i detta avseende.

Förutom sjukfrånvaron är medarbetarenkäten en viktig värdemätare kopplat till målet. I resultatet från den senaste enkäten syns det utvecklingsbehov inom flera områden. Trots stora förändringar i verksamheten under perioden syns det dock också förbättringar inom vissa områden. Exempelvis har inflytandeindex för chefer ökat, från 49 (2022) till 54 (2023). Delvärdet för HME styrning ligger fortsatt på en hög nivå i jämförelse med Göteborgs Stad. Dock minskade delvärdena för HME motivation och medarbetarengagemang till 77 (2023) från 80 (2022), där långvarig hög arbetsbelastning och pågående förändringar i verksamheten är troliga förklaringar till nedgången. Förvaltningen ser samtidigt att ett aktivt arbete med involverande och nära ledarskap, fokuserat systematiskt arbetsmiljöarbete och bra samarbete med skyddsombud ger positiv effekt på arbetsmiljön i delar av verksamheten.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Väsentliga personalförhållanden

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv (nämnder)

	Aktuell period (ack sedan årets början)	Samma period föregående år	Prognos 2024	Utfall 2023
Årsarbetare	3980,6	4341,3	6344,3	6708,8
Total sjukfrånvaro (%)	10,6	10,1	11,0	10,5
Antal förvaltningsexterna avgångar, tillsvidareanställda	221	316		
Antal förvaltningsexterna rekryteringar, tillsvidareanställda	163	398		
Förvaltningsextern personalomsättning (%)			5,6	9,2

Antal årsarbetare

Förvaltningen har under året arbetat med att anpassa organisationen utifrån det ekonomiska läget. Antal årsarbetare under 2024 har totalt minskat med 8,3 procent jämfört med samma period 2023. Förvaltningen har minskat antal årsarbetare för tillsvidareanställda med 1 procent, 38,5 procent för tidsbegränsat anställda och 63,1 procent för timanställda, jämfört med samma period föregående år. Denna utveckling går i linje med förvaltningens målsättning om att värna kompetens och tillsvidareanställda och att minska andelen tidsbegränsade och timanställda. Förskollärare har minskat årsarbetare med 6,2 procent, barnskötare har minskat med 3,9 procent och förskoleassistenter har minskat med 32,6 procent jämfört med samma period föregående år.

Prognosen för årsarbetare totalt för förvaltningen 2024 är en minskning med 5,4 procent jämfört med 2023. Prognos för helår utgår ifrån en budget i balans.

Sjukfrånvaro

Förvaltningen har ökat den totala sjukfrånvaron 2024 jämfört med samma period 2023. Prognosen för helåret 2024 visar på en ökning jämfört med 2023, då effekterna av arbetet enligt den nya strategin förväntas ta tid att fullt ut realiseras.

Personalomsättning

Antalet förvaltningsexterna avgångar har minskat med 30,1 procent och antalet förvaltningsexterna rekryteringar har minskat med 59 procent jämfört med samma period föregående år.

Utifrån en minskning av avgångar och rekryteringar, förväntas personal-

omsättningen för helår 2024 minska till 5,6 procent.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Förvaltningens bedömning utifrån ett HR-perspektiv är att grunduppdraget kan genomföras på kort och lång sikt, men att det finns utmaningar. Utmaningarna är framför allt kopplade till sjukfrånvaro, arbetsmiljö, chefers förutsättningar samt kompetensförsörjning på längre sikt.

Under 2023 genomförde förvaltningen ett omfattande arbete med att kartlägga och identifiera prioriterade områden att arbeta med för att säkerställa kompetensförsörjningen nu och framåt för verksamheten. I förvaltningens plan för kompetensförsörjning som beslutades i december 2023 kartlades nuläge, behovsinventering, kritiska kompetenser och strategier för att attrahera och behålla medarbetare. I kompetensförsörjningsplanen identifierades åtta strategier som mest relevanta för verksamhetens utmaningar idag och kommande år. Strategierna handlar exempelvis om att stärka ledarskapet, förlänga arbetslivet, stödja medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet, använda kompetensen rätt och att rekrytera bredare. Arbete med aktiviteter i enlighet med planens innehåll pågår.

Förvaltningen har ökat den totala sjukfrånvaron 2024 jämfört med 2023, från 10,1 procent till 10,6 procent jämfört med samma period 2023. Sjukfrånvaron 1 till 14 dagar har minskat med 0,2 procentenheter, medan sjukfrånvaron från 15 dagar har ökat med 0,7 procentenheter. Förändringen är i första hand en effekt av det anpassnings- och effektiviseringsarbetet som verksamheten genomfört. Bland annat på grund av att andel arbetad tid utförd av tidsbegränsat anställda har minskat. Även om den korta sjukfrånvaron har minskat, är den fortfarande hög i förhållande till andra förvaltningar i staden.

Förvaltningen har under 2024 tagit fram en ny strategi för en hållbar arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro, som gäller för perioden 2024–2026. Ett fokusområde i strategin handlar om att rikta stöd och insatser till arbetsplatser med hög sjukfrånvaro och sämre arbetsmiljö, för att tidigt kunna sätta in och anpassa åtgärder utifrån arbetsplatsens förutsättningar och behov. Att förbättra arbetsmiljön och minska sjukfrånvaron är fortsatt en högt prioriterad fråga i förvaltningen.

Omställningsbehovet inför 2024 såg initialt ut att vara mer omfattande än utfallet i nuläget. Genom exempelvis anpassning av verksamhet och personalorganisation, utveckling av strategisk personalplanering, samt extra medel i tilläggsbudget har behovet blivit mindre än befarat. Under första halvåret 2024 har 108 medarbetare fått ny placering enligt omställning- och kompetensväxlingsprocessen. 38 genom frivillighet (interna annonser) och 70 genom stadigvarande förflyttningar efter förhandlingar med fackliga parter. Under resterande del av 2024 kvarstår omställningsbehov gällande förskoleassistenter, som planeras att åtgärdas genom nystartade bemanningenheter med tillsvidareanställda vikarier.

På grund av den minskade användningen av timanställda har förvaltningen behövt göra en justering och minskning inom HR-avdelningen. Åtta medarbetare har förhandlats övertaliga och arbete med nya placeringar i staden pågår.

Antalet rekryteringar har minskat med 59 procent och avgångar har minskat med 30,1 procent, jämfört med samma period föregående år. Minskningen av rekryteringar genomsyrar de flesta yrkesgrupper, där barnskötare har en minskning på 64 procent och förskollärare 80 procent jämfört med samma period föregående år. Detta beror till stor del på förvaltningens ekonomiska förutsättningar samt restriktioner för att rekrytera.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning - Uppföljning av Göteborgs Stads plan för kompetensförsörjning 2024-2026

3.1.3.1 Sammanfattande analys - kompetensförsörjning

Förskolenämnden arbetar med att säkerställa en hållbar kompetensförsörjning genom ett systematiskt genomförande av förvaltningens kompetensförsörjningsplan. Endast när det finns tillräckligt med kompetent personal kan verksamheten bedrivas ändamålsenligt. Bedömningen är därmed att kompetensförsörjningen är helt avgörande för nämndens uppdrag.

Förvaltningen har i sin kompetensförsörjningsplan identifierat sex strategier som är viktiga för att möta verksamhetens utmaningar idag och kommande år. Strategierna handlar om att stärka ledarskapet, förlänga arbetslivet, stödja medarbetares utveckling, prioritera arbetsmiljöarbetet, använda kompetensen rätt och att rekrytera bredare. Utöver dessa identifierades ytterligare två strategier som viktiga i det fortsatta kompetensförsörjningsarbetet; att upprätta en tydlig organisering av ansvar, roller och mandat samt att stärka förvaltningens arbetsgivarvarumärke.

Utifrån strategierna i kompetensförsörjningsplanen har förvaltningen bland annat:

- Påbörjat insatser för att stärka ledarskapet genom arbete med en chefs- och ledarutvecklingsplattform, ny ledningsorganisation samt introduktionsprogram för chefer.
- Utvecklat mentorsorganisation bland annat för att ta tillvara erfarenhet och kompetens hos äldre medarbetare.
- Pågående kompetenshöjande utbildningar i svenska språket för befintlig personal, särskilt anpassade för medarbetare och chefer i socioekonomiskt utsatta områden.
- Utifrån genomförd chefskopet-undersökning från 2023 fortsatt med förbättrings- och utvecklingsarbete för att stärka chefers förutsättningar.

Vidare har förvaltningen haft särskilt fokus på att behålla utbildade medarbetare i det anpassningsarbete av personalorganisationen som genomförs under året.

Stadens befolkningsprognos visar att antalet barn i förskoleålder kommer fortsätta minska de kommande åren. Det innebär att verksamheten fortsatt kommer att behöva anpassa personalorganisation i takt med det förändrade behovet. Anpassningsarbetet kan bidra till förvaltningens arbete med att säkerställa rätt kompetens på rätt plats i organisationen. Inriktningen i arbetet är att prioritera kompetens samt tillsvidareanställd personal och att minska andelen utbildade samt tim- och visstidsanställda.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Resultatredovisning i sammandrag - nämnder

Belopp i mnkr	Period				Helår			
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall fg år	Prognos	Fg prognos	Budget	Bokslut fg år
Intäkter	412	382	30	409	603	592	562	666
Kostnader	-3 602	-3 663	61	-3 579	-5 674	-5 642	-5 621	-5 521
Kommunbidrag	3 373	3 373	0	3 178	5 059	5 042	5 059	4 777
Kommun-interna bidrag	14	0	14	25	11	8	0	30
Resultat	196	92	105	33	0	0	0	-48

3.2.2 Utfall till och med perioden

Verksamheten har utifrån färre barn i verksamheten samt högre kostnader arbetat med anpassnings- och effektiviseringsåtgärder sedan hösten 2023. Effekten av verksamhetens arbete syns på personalkostnaderna som trots indexuppräknings för löner minskat i relation till samma period föregående år. Lokalkostnaderna, som är en av anledningarna till att det krävs effektiviseringsåtgärder i verksamheten, har enligt utfall ökat i enlighet med budget och något därtill.

Nämnden har per augusti till följd av de insatser som genomförts på totalen en budget i balans. Överskottet som nämnden redovisar i perioden består till största del av den tilläggsbudget som nämnden tilldelades i samband med kompletteringsbudget mars. Verksamheten har för avsikt att använda tilläggsbudgeten under hösten. Överskottet i perioden beror också till viss del på det tillskott som nämnden fick i samband med kompletteringsbudgeten i maj.

3.2.3 Prognos

Förskolenämnden lämnar en nollprognos för 2024. Prognosen förutsätter att verksamheten nyttjar tilläggsbudgeten fullt ut under hösten.

Enligt budget 2024 planerade verksamheten att hantera en stor del av anpassnings- och effektiviseringsarbetet under hösten då det på grund av säsongvariation är färre barn i verksamheten då. Den budgeterade kostnadsnivån för personal är därmed lägre på hösten än under våren. Tilläggsbudgeten behövs därför delvis för att minska behovet av större insatser under hösten.

Tillskottet från kommunfullmäktige innebär att nämnden på totalen har en budget i balans för 2024. Enligt stadens befolkningsprognos 2024 kommer dock antalet barn i åldersgrupp 1 till 5 år fortsätta att minska de kommande åren, vilket innebär att nämnden även framöver kommer behöva genomföra anpassningar i verksamheten trots det tillskott som tilldelats i år.

Det kommer också finnas ett behov av vidare effektivisering i verksamheten på grund av att större andel av budgeten kommer gå till lokalkostnader framöver.

En viktig förutsättning för att kunna möta de framtida ekonomiska utmaningarna är att verksamheten fortsätter att utveckla arbetet med strategisk personalplanering. Det är också av vikt att anpassningsarbetet påbörjas i tid. Verksamheten har startat arbetet med att se över organisationen inför 2025. En prognos över hur många barn som förväntas i den egna förskoleverksamheten under 2025 har tagits fram. Utifrån prognosen ser verksamheten under september över hur många platser som det finns behov av på respektive förskola. Därefter kan verksamheten påbörja arbetet med att anpassa personalorganisationen inför 2025.

3.2.4 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall perioden	Prognos helår	Budgeterat belopp helår
Investeringsrelaterade driftskostnader	11 864	30 576	30 000

Kommuncentralt reserverades 2024 totalt 120 miljoner kronor för investeringsrelaterade driftskostnader. Nämndens kostnader för perioden januari till mars uppgick till 4,4 miljoner kronor, vilket nämnden fick full kompensation för. För perioden april till augusti uppgår förskolenämndens sammanlagda investeringsrelaterade driftkostnader till 7,5 miljoner kronor. Nämnden kommer avropa hela kostnaden för perioden april till augusti i samband med beslut om delårsrapport augusti.

I samband med budget hade nämnden räknat med en kompensationsgrad om 85 procent av de investeringsrelaterade driftskostnaderna. Enligt prognos beräknas dock kompensationsgraden endast till 62 procent. Anledningen till att kompensationsgraden förväntas gå ner är att de totala investeringsrelaterade kostnaderna i staden som helhet enligt prognos har ökat medan den centrala avsättningen är den samma. Prognosen är därmed att nämnden kommer få bekosta 11,7 miljoner kronor av årets investeringsrelaterade driftskostnader.

3.3 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.3.1 Uppföljning avtalssamverkan

Avtalets namn/rubrik	Avtalspart/-er (kommun och/eller Region)	Verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet
Samverkansavtal för förskola och pedagogisk omsorg i Göteborgsregionen	Kommuner i Göteborgsregionens kommunalförbund	Samverkansavtalet reglerar att medlemskommunerna inom GR i mån av plats tar emot barn i förskola och pedagogisk omsorg från andra kommuner och att det vid varje sådan placering utgår interkommunal ersättning enligt fastställd prislista. Varje enskild kommun beslutar om det finns plats att erbjuda barn från andra kommuner.

4 Styrinformation till nämnden

4.1 Information

Sedan 1 juli 2018 har det funnits en gemensam rekryteringsenhet för förskole- och grundskoleförvaltningarna med placering i förskoleförvaltningen.

Under februari till april 2024 har en översyn av rekryteringsverksamheten genomförts. Översynen resulterade i följande rekommendationer som förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen därefter fattat inriktningsbeslut om:

- Förvaltningarna fattar inriktningsbeslut om att dela upp rekryteringsverksamheten mellan förvaltningarna och därmed avsluta den förvaltningsöverskridande styrningen av verksamhet och ekonomi.
- Timrekryteringen överförs till bemanningsenheterna inom respektive förvaltning.
- Stödet kopplat till måltid, lokalvård och vaktmästeri behöver utredas mer ingående.

Inriktningsbeslutet är att verksamhetsövergången för rekryteringsverksamheten ska ske 1 januari 2025.

Ett genomförandeuppdrag startades upp i maj 2024. Uppdragets övergripande mål är att ha genomfört verksamhetsövergång för rekryteringsverksamheten mellan förskoleförvaltningen och grundskoleförvaltningen, genomfört förändringar avseende organisation 1 januari 2025 i respektive förvaltning och påbörjat förändringar av arbetssätt.

4.2 Ekonomisk lägesrapport augusti

En ekonomisk analys på övergripande nivå återfinns under avsnitt 3.2. Här redovisas utfall samt prognos på en mer detaljerad nivå.

Utfall till och med perioden

	Avvikelse mot budget tom augusti (tkr)
Förskolenämnden	104 692
Förvaltningsgemensamt	48 046
Styrning och ledning	3 590
Kvalitet	7 929
Ekonomi	-1 457
HR	-5 781
Kommunikation	963
Avdelning Förskola	51 403

Fotnot: Jämförelse mot budgetavvikelse mot föregående period har exkluderats i ekonomisk lägesrapport per augusti. Anledningen är att det sedan ekonomisk lägesrapport i maj skett en organisationsförändring inom de centrala avdelningarna

Förskolenämnden redovisar för perioden ett överskott om 104,7 miljoner kronor.

Resultatet har påverkats positivt av tilläggsbudgeten där delar har använts som säkerhet inför höststarten utifrån osäkerhet i barnantal samt omställningsprocess. Resultatet har även påverkats av de extramedel för särskilt stöd som ingick i tilläggsbudgeten. En kartläggning och analys har genomförts för att rikta dessa medel dit behoven finns.

Förvaltningsgemensamt och centrala avdelningar

Förvaltningsgemensamt och de centrala avdelningarna redovisar totalt för perioden en positiv avvikelse mot budget motsvarande 53,3 miljoner kronor.

Avvikelsen förklaras delvis av den tilläggsbudget som nämnden tilldelades i maj. Det finns också ett överskott på grund av att den del av tilläggsbudgeten från mars som ska riktas till insatser för barn i behov av särskilt stöd till hösten inte fördelats fullt ut ännu. Under de centrala avdelningarna finns ett flertal vakanta tjänster som också bidrar till den positiva avvikelsen.

Överskottet dämpas dock till viss del av ökade kostnader för fristående verksamhet. I snitt har det varit 118 fler barn i fristående verksamhet under våren än budgeterat. Även minskade intäkter hos bemanningsenheterna drar ner omfattningen på överskottet.

Avdelning förskola

	Avvikelse mot budget tom augusti (tkr)
Avdelning förskola	51 403
Avdelningschef förskola	-124
Hisingen 1	9 750
Hisingen 2	7 851
Hisingen 3	5 561
Sydväst 1	4 227
Sydväst 2	2 810
Nordost 1	4 596
Nordost 2	2 644
Centrum 1	2 742
Centrum 2	627
Annan pedverksamh, adm och barnhälsa	2 206
Intern service	8 512

Avdelning förskola redovisar till och med augusti en positiv avvikelse mot budget om 51,4 miljoner kronor. Överskottet består till största del av tillskottet från tilläggsbudgeten. Verksamheten har under våren genomfört omfattande anpassnings- och effektiviseringsåtgärder. Tillskottet som nämnden fått kommer användas först till hösten för att minska behovet av vidare personalvolymminskning som verksamheten hade planerat till hösten utifrån ursprunglig budget. Del av tillskottet kommer också användas till insatser riktade till barn i behov av särskilt stöd samt personalförstärkningar.

Nedbrutet per verksamhetsområde har samtliga områden för perioden en positiv avvikelse mot budget. Storleken på överskotten varierar mellan områdena.

Prognos

	Prognos augusti (tkr)
Förskolenämnden	0
Förvaltningsgemensamt	10 365
Styrning och ledning	-4 503
Kvalitet	9 269
Ekonomi	-7 226
HR	-7 904
Kommunikation	0
Avdelning Förskola	0

Resultatet per augusti stämmer inte överens med prognosen på helår, eftersom det tar tid från beslut till genomförande av planen för de nya medlen. Respektive verksamhetsområde har arbetat fram planer för hur dessa medel skall användas och kostnaderna är medräknade i prognosen.

Trots att nämnden lämnar en nollprognos på helår finns det både positiva och negativa avvikelser inom prognosen. Nedan återfinns en förteckning över större avvikelser mot budget som återfinns i prognosen:

- Högre kostnader avseende ersättning till fristående verksamhet på grund av fler barn
- Lägre kompensationsgrad avseende investeringsrelaterade driftskostnader
- Ökade kostnader för inhyrda lokaler gällande renoveringar där reinvesteringarna skrivs av efter kontraktstiden.
- Tillkommit fakturerad kostnad från grundskolan för samnyttjade lokaler som inte varit fakturerade tidigare.
- Lägre intäkter för bemanningsenheterna på grund av färre sålda timmar
- Överskott på grund av vakanta tjänster främst inom avdelning kvalitet och styrning och ledning

Avdelning förskola

Samtliga verksamhetsområden prognostiserar en budget i balans vid årets slut. Prognosen förutsätter att verksamheten nyttjar tillskottet fullt ut under hösten. Hur tillskottet kommer användas skiljer sig åt mellan verksamhetsområdena. Tillskottet har fördelats ut till verksamhetscheferna som ansvarar för fördelning ut till rektorerna.

Redogörelse för åtgärdsplaner

Det var tre enheter inom avdelning förskola, samtliga inom Nordost 1, som hade negativ obalans överstigande 300 000 kr vid prognosen i maj. Enheterna har upprättat åtgärdsplaner i enlighet med nämndens ekonomistyrningsprinciper. Åtgärdsplanerna inkluderar följande åtgärder:

- Ökade intäkter kopplat till barn med särskilda behov
- Minskade personalkostnader genom att partiell frånvaro inte ersätts
- Minskade personalkostnader genom att naturlig avgång inte ersätts

Enligt prognos per augusti är obalansen hanterad för samtliga enheter. Utifrån aktuell prognos behöver ingen rektor upprätta åtgärdsplan.

5 Redovisning av nämndens uppdrag

5.1 Fördjupad information om KF/KS uppdrag

5.2 Uppföljning av KF/KS uppdrag

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
 Äldre- samt vård och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, förskolenämnden och socialnämnderna får i uppdrag att genomlysna sina verksamheter för att identifiera administrativa arbetsuppgifter som bedöms möjliga att ta bort i syfte att frigöra tid och resurser till brukarnära arbete. Kartläggningen ska redovisas till kommunstyrelsen. <i>Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-28 Utifrån tidigare uppdrag från kommunfullmäktige om minskad administration genomförde förskoleförvaltningen en kartläggning under hösten 2023. I samband med kartläggningen identifierade en rad aktiviteter som syftar till att minska administrativa arbetsuppgifter i förvaltningen. Arbetet aktiviteterna har påbörjats samt fortgår under hösten 2024. Vidare har även den administrativa delen av verksamheten berörts av det omfattande effektiviserings- och anpassningsarbete som pågått i verksamheten sen hösten 2023. I jämförelse med samma period från föregående år har den arbetade tiden utförd av yrkesgruppen administratörer minskat med 9,5 procent och arbetad tid utförd av yrkesgruppen handläggare har minskat med 8,6 procent. Yrkesgruppen administratörer omfattar fler befattningar än administratörer bland annat placeringshandläggare, samordnare, HR-administratörer och registratorer. Även i yrkesgrupp handläggare ingår flera olika befattningar exempelvis ekonomer, HR-specialister, kommunikatörer, jurister, planeringsledare, utvecklingsledare, verksamhetsutvecklare och controllers. För båda dessa yrkesgrupper har den arbetade tiden minskat i större utsträckning än snittet för verksamheten i sin helhet.
 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd och förskolenämnden får i uppdrag att minska andelen visstidsanställda och öka andelen tillsvidareanställda i sina verksamheter. <i>Uppdragsår 2024</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-23 Uppdraget går i linje med förvaltningens inriktning för effektiviserings- och anpassningsarbete. Verksamheten har

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Typ av KF/KS-uppdrag <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	minskat arbetad tid utför visstidsanställda (tidsbegränsade) med 38,5 procent ackumulerat augusti 2024 jämfört med samma period 2023. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Alla nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att tillgängliggöra lokaler som efterfrågas av valnämnden för att säkerställa tillgång till vallokaler över hela Göteborg. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-19 I samband med EU-valet tillgängliggjordes de lokaler som valnämnden hade valt ut. Uppdraget bedöms som slutfört. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Förskolenämnden får i uppdrag att utveckla den uppsökande verksamheten för att fler barn ska skrivas in och delta i förskolan. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-05-20 Med utgångspunkt i förvaltningens handlingsplan (Fler barn i förskola) har ambitionsnivå, ansvar och aktiviteter för året tagits fram. Arbete pågår där den primära målgruppen är vårdnadshavare i särskilt utsatta områden, som inte har sina barn inskrivna i förskolan i åldern 3-5 år. Fokus för insatserna under året är: • Fortsätta att utveckla samverkan med brobyggare (särskilt invånarguider i Nordost och Hisingen från förvaltningen för demokrati och medborgarservice) som arbetar uppsökande på arenor där vårdnadshavare finns för att informera och samtala om öppen förskola och rätten till förskola, samt delta på studiebesök på öppen förskola och förskola. • Dialoger och tematräffar om förskola med samverkansaktörer. Förvaltningen sprider aktivt information om öppen förskola och förskola, samt ger fler aktörer möjlighet att vara ambassadörer för uppdraget enligt skollagen/bidra i arbetet genom särskilda tematräffar med t.ex. Samhällsorienterade insatser (SF Centrum), BVC via barnhälsonätverken och FCA-koordinatorerna, samt vara tillgänglig för lokala förfrågningar (kontaktrektor i varje område)

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
	från föreningar och andra samverkansaktörer som har frågor kring förskola. • Insatser sker i samverkan mellan förskola och öppen förskola, som båda har organisatoriskt ansvar för den uppsökande verksamheten inom förvaltningen.
 Förskolenämnden får i uppdrag att utreda hur öppethållande under senare delen av dagen kan organiseras för att underlätta schemaläggning för personal och förbättra det pedagogiska innehållet för barnen. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-19 Förvaltningen har gjort en juridisk utredning avseende vilka möjligheter som finns att begränsa antalet enheter som erbjuder längre öppettider för att skapa möjligheter för att kunna underlätta schemaläggning samt förbättra det pedagogiska innehållet. Förvaltningen har också sett över hur närvaron ser ut i staden under senare delen av dagen. Kartläggningen visade att behovet inte är så omfattande. Förvaltningen kommer fortsätta med omhändertagandet av uppdraget under hösten och återkopplar uppdraget i samband med årsrapporten.
 Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda förskoleplats för alla barn som bor eller vistas under längre tid i Göteborg. <i>Uppdragsår 2024</i> <i>Typ av KF/KS-uppdrag</i> <i>Uppdrag inom budgetbeslut</i>	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-19 Förvaltningen arbetar med uppdraget utifrån kraven i skollagen. Samtliga barn som bor eller vistas i Göteborg under en längre tid erbjuds plats i förskola inom 4 månader i enlighet med bestämmelserna i skollagen. I detta ingår barn som är folkbokförda i Göteborg samt barn som vistas i Göteborg en längre tid utan att vara folkbokförda (exempelvis asylsökande). Utöver detta följer förvaltningen skollagens krav om att skicka ut erbjudande om förskoleplats till de barn i åldern 3-5 år som är folkbokförda i Göteborgs Stad, vars familj bott mindre än fem år i Sverige utan att en ansökan gjorts av vårdnadshavare. För dessa barn reserveras en plats i augusti oavsett om familjen svarar på erbjudandet eller inte utifrån skollagens intentioner om fler barn i förskolan. Uppdraget bedöms därmed som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Förskolenämnden får i uppdrag att säkerställa att förskolan inte kräver att	 Pågående

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
barn tar med sig matsäck eller mellanmål i förskolan. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	Halvår 1 2024 2024-08-27 Förvaltningen har genomfört kommunikationsinsatser riktat till verksamheten där information har gått ut både till ledningsnivå samt medarbetare. Uppdraget bedöms som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Förskolenämnden får i uppdrag att utöka regnbågstiderna på öppna förskolan. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-20 Uppdraget genomförs i samband med att den nya öppna förskolan öppnar i Gamlestaden.
 Förskolenämnden får i uppdrag att tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning arbeta med kompetenshöjande insatser för befintlig personal med annat modersmål än svenska samt inkludera validering av svenska språket vid nyrekrytering. Uppdragsår 2022 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	 Avslutad Halvår 1 2024 2024-08-29 Uppdraget är fullgjort enligt KF. Dock bedöms del av uppdraget om validering av svenska språket vid nyrekrytering inte vara slutfört av förskolenämnden. I samband med sammanträdet 2024-08-28 förklarade nämnden uppdraget om språktest vid nyrekrytering som slutfört. Därmed bedöms även det aktuella uppdraget som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Grundskolenämnden, förskolenämnden, utbildningsnämnden och lokalnämnden får i uppdrag att tillsammans öka graden av samnyttjande av stadens lokaler. Uppdragsår 2021 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-29 Förvaltningen redogjorde för hanteringen av uppdraget i samband med delårsrapport mars 2023. Det saknas dock ett formellt beslut från nämnden. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Förskolenämnden får i uppdrag att öppna ytterligare en förskola med barnomsorg på obekvämt arbetstid.	 Avslutad Halvår 1 2024 2024-08-06

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-02-28 § 37 N608-3238/23 punkt 1.
 Förskolenämnden får i uppdrag att utöka öppettiderna på öppna förskolan i socioekonomiskt utsatta områden. Uppdragsår 2023 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-09-02 Under 2023 togs det fram och genomfördes en plan för omhändertagandet av uppdraget. Utgångspunkten för planen var att det krävdes mer än att endast öka öppettiderna för nå målgruppen småbarnsfamiljer i utsatta områden. Ett avvägande som baserades på den misstro och rädsla för välfärdsverksamheter med anmälningsplikt som desinformationskampanjen mot socialtjänsten från 2022 fört med sig. Planen innebar bland annat att det startades tre filialer i delar av staden där det varit svårt att nå målgruppen (Västra Bergsjön, Rannebergen och Backa röd). Filialerna hade öppet en förmiddag i veckan under 2023. Filialen i Backa röd finns kvar 2024 medan filialerna i Västra Bergsjön samt Rannebergen stängdes vid årsskiftet 2023/2024. Även öppettiderna på tre befintliga enheter utökades under 2023 (två enheter i Biskopsgården samt enheten vid Opaltorget). En av enheterna i Biskopsgården har fortsatt med utökade öppettider under 2024. Enheten på Opaltorget jobbar från 2024 på ett annat sätt och i samarbete med BVC gör de hembesök. Utöver filialerna samt de utökade öppettiderna startades ett omfattande samarbete med mentormammor och kulturtolkar genom föreningen Tidigt föräldrastöd. Delar av det samarbetet lever kvar även under 2024. Uppdraget anses slutfört utifrån att det omhändertogs under 2023. Utifrån det ansträngda ekonomiska läget för nämnden under 2024 har insatserna inte kunnat bibehållas fullt ut. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.
 Förskolenämnden får i uppdrag utreda vilka särskilda anställningsvillkor som kan erbjudas för att förbättra förutsättningarna för att locka utbildad personal till förskolor med sociala utmaningar. Uppdragsår 2023	 Pågående Halvår 1 2024 2024-09-04 Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag att utreda särskilda anställningsvillkor för att locka utbildad

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag inom budgetbeslut	personal till förskolor med sociala utmaningar skedde vid nämndsammanträdet 2024-06-19. Förskolenämnden beslutade då att bordlägga ärendet (§ 120 N608-3330/23). I samband med sammanträdet 2024-08-28 beslutade nämnden att återremittera ärendet (§ 136 N608-3330/23).
 Förskolenämnden får i uppdrag att utreda kompensatoriska åtgärder i verksamheten, såsom fler utflykter, i syfte att förbättra verksamheten i befintliga förskolor där utrymmesbrist råder. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-19 En utredning av kompensatoriska åtgärder i syfte att förbättra verksamheten i befintliga förskolor där utrymmesbrist råder har initierats och pågår. Resultatet kommer att presenteras för nämnden under hösten 2024.
 Förskolenämnden, grundskolenämnden, idrotts- och föreningsnämnden, nämnden för funktionsstöd, utbildningsnämnden samt äldre samt vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att ta fram funktionsprogram i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-05-13 Förvaltningen har tagit fram ett förslag på funktionsprogram för förskoleförvaltningen. Planen är att förslaget kommer lyftas upp till nämnden för beslut i september i samband med att ärendet om lokalbehovsplan 2024 tas upp.
 Samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad får i uppdrag att aktivt överväga möjligheter till ökat samutnyttjande av resurser inom kommunikationsområdet. Konsekvenser relaterade till arbetsmiljöaspekter och eventuella upphandlingsregler ska redovisas. Samverkan ska i samband med uppdragets genomförande ske med fackliga parter. Uppdragsår 2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-30 Kommunikationscheferna i de fyra utbildningsförvaltningarna träffas regelbundet, sedan ett par år tillbaka, för att samverka och samarbeta. Fokus ligger på att skapa gemensam nytta och utveckla kommunikationen där vi har beröringspunkter och kan dra lärdom av varandras erfarenheter. Genom samarbetet skapas bättre förutsättningar för måluppfyllelse och för att använda resurser på bästa sätt.
 Förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, grundskolenämnden, nämnden för funktionsstöd och socialnämnd Sydväst får i uppdrag att återrapporera hur genomförande av uppdrag om låglönesatsning har bidragit till lönemässiga förflyttningar i de grupper med lägst löner i Göteborgs Stad. Uppdragsår	 Pågående Halvår 1 2024 2024-08-20 Uppdraget är påbörjat inom ramen för löneöversyn. Utfall och utvärdering görs under Q3-Q4 2024.

Uppdrag från KF/KS	Uppdragets status och kommentar
2024 Typ av KF/KS-uppdrag Uppdrag utanför budgetbeslut	

5.3 Uppföljning av nämndens uppdrag

Uppdrag/deluppdrag	Uppdragets status och kommentar
 Nämnd/Styrelse Yrkande från S, V, MP angående att stegvist införa sju timmars arbetsdag på förskolor i utsatta områden. 1. Förvaltningen får i uppdrag att på två förskolor införa sju timmars arbetsdag. Införandet ska omfatta förskollärare och barnskötare i förskolor där andelen utbildad personal är låg idag i något av Göteborgs stads socioekonomiskt utsatta områden. 2. Utifrån detta ska sedan en utvärdering som kan ligga till grund för ett bredare införande av kortare arbetstid i förskolor i utsatta områden göras.	 Pågående Inom förvaltningen pågår en pilot av arbetstidsförkortning på två förskolor under 2024. Utvärdering kommer ske efter genomförd pilot.
 Nämnd/Styrelse Dnr 608-1501/22 Förskolenämnden ger förvaltningen ett nytt uppdrag att initiera en familjecentralsliknande verksamhet i Hammarkullen.	 Pågående Det finns en styrgrupp för etablering av en familjecentral. En projektansvarig är utsedd. Det pågår ett samarbete om lokaler mellan förskoleförvaltningen, Västra Götalandsregionen, socialförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen.
 Nämnd/Styrelse Dnr 608-0540/21 Förskolenämnden ger förvaltningen uppdrag om språktest vid nyrekrytering till förskola och pedagogisk omsorg	 Avslutad Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-08-28 § 137 N608-0540/21 punkt 1.
 Nämnd/Styrelse Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att konvertera en av de närliggande förskolorna med flera avdelningar till en förskola med finskspråkig inriktning.	 Pågående Arbetet med uppdraget har initierats och kommer återrapporteras till nämnden senast i december.
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-0563/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda hur Gårdstens öppna förskola kan attrahera fler besökare	 Pågående Rektor har påbörjat dialoger med medarbetare. En workshop planeras i oktober/november med samverkanspartners (bland annat BVC och föräldrastödjare) för att diskutera hur samverkan kan ske i genomförandet av uppdraget.

Uppdrag/deluppdrag	Uppdragets status och kommentar
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-0563/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med VGR, förse nämnden med fördjupad information om svårigheterna med att etablera en familjecentral i Gårdsten samt undersöka framtida etablering	 Pågående På initiativ från Gårdstens Vårdcentral utreddes möjligheten till att starta familjecentral vintern 2020-2021. Den 23 september 2024 har Förskoleförvaltningen bjudit in Gårdstens Vårdcentral, BMM, socialtjänst och Angereds Närsjukhus för att starta upp dialogen kring huruvida det finns intresse och förutsättningar att starta familjecentral i Gårdsten.
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-2511/24 Förvaltningsdirektören ges i uppdrag att omhänderta slutsatserna från utredningen om område Stadsgemensamts verksamheter och återkomma med eventuella förslag på förändrad organisation. Detta ska göras i samverkan med övriga utbildningsförvaltningar.	 Pågående På uppdrag av förskolenämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden samt nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning gjordes en utredning av område Stadsgemensamts organisering som presenterades under våren 2024. På sina nämndsammanträden i april gav de berörda nämnderna sina respektive direktörer i uppdrag att omhänderta slutsatserna och återkomma med eventuella förslag på förändrad organisation. I maj och juni har förvaltningsdirektörer och medlemmar i styrgruppen för område Stadsgemensamt genomfört ett antal dialoger utifrån utredningens slutsatser. Direktörerna har beslutat att utifrån identifierade scenarion för framtida organisering av verksamheterna (Språkcentrum, Vägledningssentrum och Center för skolutveckling) ska konsekvensanalyser göras ur perspektiven kvalitet, ekonomi och personal. Dessa görs i samverkan mellan berörda förvaltningar i augusti-september. Efter detta fortsätter dialogen och förvaltningarna bedömer att eventuella förändringar av organisation kommer att ske tidigast från sommaren 2025. En förvaltningsöverskridande samverkansgrupp (FÖS) har bildats med uppdrag att föra dialog och hantera information och partssamverkan av eventuellt förändrad organisering av område Stadsgemensamt och dess verksamheter.
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-3327/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samband med att det äldre barnet börjar gå 15 timmar i veckan informera alla föräldralediga vårdnadshavare som har äldre barn på förskolan om möjligheten att ansöka om utökad vistelsetid	 Avslutad Nämnden har förklarat uppdraget som slutfört 2024-06-19 § 122 N608-3327/23

Uppdrag/deluppdrag	Uppdragets status och kommentar
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-3238/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att utreda möjligheten att öppna en dygnet-runt-öppen förskola i nordöstra Göteborg.	 Pågående Utredning pågår och kommer presenteras för nämnden i början av 2025.
 Nämnd/Styrelse Dnr N608-3238/23 Förskoleförvaltningen får i uppdrag att i samband med organisationsförändringen föra dialog med vårdnadshavare före, under och efter att förändringarna har trätt i kraft i syfte att säkerställa att familjernas behov av barnomsorg på obekväm arbetstid tillgodoses.	 Pågående Både avlämnande och mottagande rektor har innan, under och efter organisationsförändringen fört individuella dialoger med vårdnadshavare och lyssnat in omsorgsbehov. Vårdnadshavares omsorgsbehov är säkerställt. Ny organisation är på plats från och med augusti 2024. Uppdraget bedöms som avslutat. Nämnden föreslås förklara uppdraget som slutfört i samband att delårsrapport augusti presenteras för nämnden på sammanträdet 2024-09-25.